

ESPOON OHJAUSUUNNITELMA VUOSILUOKILLE 1-9

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuun jako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt kaikkien erilaisten oppijaryhmien osalta. Suunnitelman tehtävä on vahvistaa ohjauksen toteutusta, koordinoitua ja johtamista. Espoossa ohjaussuunnitelma koostuu Espoon laadukkaan ohjauksen mallista ja koulukohtaisesta ohjaussuunnitelmasta, joka on koulun lukuvuosisuunnitelman liite. [Espoon laadukkaan ohjauksen malli](#) on luettavissa espoo.fi-sivulla ja on kouluilla käytössä myös pdf-versiona. Malliin sisältyy eri ohjauksen toimijoiden tehtävät laadukkaassa ohjauksessa, laadukkaan ohjauksen työtapoja ja siirtymävaiheiden ohjauksen kuvaus. Oppilaitoksessa tutustutaan Laadukkaan ohjauksen malliin osana koulukohtaisen ohjaussuunnitelman työstämistä.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu opetussuunnitelmaan ja [OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin](#). Valtakunnallisten kriteerien tavoitteena on varmistaa lasten ja nuorten ohjauksen jatkuva tasapuolisesti ja saavutettavasti asuinpaikasta ja olosuhteista riippumatta. Hyvän ohjauksen kriteereissä on huomioitu [Elinikäisen ohjauksen strategian](#) tavoitteet ja toimenpidesuosituksat. Espoossa ohjauksen suunnittelua raamittaa Espoon laadukkaan ohjauksen malli ja oppilaitosten ohjaussuunnitelmaa varten laadittu tämä yhteinen pohja, joilla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppijalle koulusta riippumatta.

Tässä koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmapohjassa on kuvattu yhtenäisiä ohjauksen käytäntöjä Espoossa oppilaitoksesta toiseen. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi. Koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmassa kuvataan ohjauksen toteuttaminen kaikkien koulun erilaisten oppijaryhmien osalta, jotta jokaisen oppijan ohjaus tulee huomioitua suunnitelmassa.

Suunnitelmaa tehtäessä oppilaitoksessa tunnistetaan, suunnitellaan ja kuvataan koulukohtaisesti:

- ✓ Espoon laadukkaan ohjauksen mallissa esitellyistä rooleista poikkeavat/koululla lisäksi toimivat ohjauksen toimijat,
- ✓ erilaiset ohjausta saavat oppijaryhmät,
- ✓ koulukohtaiset ohjauksen käytänteet, jotka kuvataan niille varattuihin taulukon sarakkeisiin jokaisen kokonaisuuden kohdalla,
- ✓ ohjauksen toteutustavat ja aikataulut (esimerkiksi: heti koulun alkaessa / kerran jaksossa / lukuvuoden mittaan / päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjataan tiedot ohjaussuunnitelmaan.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa ja ohjaussuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti. Valmiin ohjaussuunnitelman voi tulostaa opettajien työskentelytilaan lukuvuoden ajaksi muistuttamaan ohjauksen työnjaoista ja kokonaissuunnitelmasta.

Seuraava kuvio on OPH:n tuottamista valtakunnallisista hyvän ohjauksen kriteereistä ja kuvaa hyvän ohjauksen tavoitteita merkityksellisen elämän ja jatkuvan oppimisen tukemiseksi.

Seuraava kuvio on OPH:n tuottamista valtakunnallisista hyvän ohjauksen kriteereistä ja kuvaa Elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteet ja toimenpidesuosituksia sekä listaa hyvän ohjauksen kriteerit, jotka toimivat teemoina oppilaitoskohtaisessa ohjauksen suunnittelussa.

Aarnivalkean koulun ohjaussuunnitelma

Osana ohjaussuunnitelman työstämistä koulussamme on tutustuttu Espoon laadukkaan ohjauksen malliin. ☒

Ohjaussuunnitelma on käsitelty / käsitellään viimeistään lokakuun loppuun mennessä

- ✓ opettajakunnan kanssa: Ys-ajalla syyskuussa 2025
- ✓ yhteisöllisessä opiskeluhoitotyöryhmässä: 3.9.2025

Laatutavoitteet Espoossa

- ✓ Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- ✓ Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- ✓ Koko koulun osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- ✓ Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit (Laadukkaan ohjauksen malli Espoon perusopetuksessa)
- ✓ Opijalla on oikeus 7.–9. luokilla sekä oppilaanohjaajaan (luokanvalvoja) / luokanopettajaan
- ✓ Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaajaa kohden on enintään noin 220 ohjattavaa. Ohjattavien kokonaismäärään lasketaan kaksinkertaisina oppijat, jotka tarvitsevat oppilaskohtaista tukea, S2-oppimäärää opiskelevat oppijat ja joustavan perusopetuksen (JOPO- ja TEPO-) oppijat.
- ✓ Tavoitteena on, että luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti antaa koulutuksen saanut oppilaanohjaaja
- ✓ Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppioiden ja huoltajien kanssa
- ✓ Oppilaanohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia

Koulun ohjattavat oppijat, erilaiset ohjattavien ryhmät sekä oppilaanohjauksen resurssi

- Vuosiluukkien 1–6 oppioiden määrä: 259
 - Vuosiluukkien 7–9 oppioiden määrä: -
kaksinkertaisena laskettavien oppioiden määrät (vuosiluokat 7–9):
 - ✓ S2 oppijat: Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
 - ✓ erityisen tuen/oppilaskohtaisen tuen päätöksellä opiskelevat oppijat: -
 - ✓ joustavan perusopetuksen eli JOPO- ja TEPO-oppijat: -
- ➔ Vuosiluukkien 7–9 oppioiden laskennallinen määrä (huomioituna painokertoimella lasketut oppijaryhmät):
- Oppilaanohjaajien määrä: - ja nimet: -
 - Muiden oppilaanohjausta antavien opettajien määrät: 6 ja nimet: Luokanopettaja ja elat 2. ja 3.luokka Milla Suviranta, Noora Paquay, Kaija Karvinen, Veera Ojaärvi, Anne Stenvall ja Outi Lahtinen. Lisäksi kaikki koulun opettajat ohjaavat oppilaita päivittäin jokaisella tunnilla.
 - Mahdollinen koulukohtainen lisäys tai tarkennus ohjauksellisiin tehtävään (esim. jonkin uuden toimijan kuten virka-apulaিসrehtorin tai muun toimijan uuden roolin kuvaus tai jonkin Espoon laadukkaan ohjauksen mallissa kuvatus tehtävän tarkennus):

- Oppilaitos kuvaa erilaista ohjausta saavat oppijaryhmät (esim. poikkeavaa ohjausta saavat ryhmät kuten pienryhmä, TA-opetus, työelämäpainotteinen perusopetus (TEPPO), valmistava opetus jne.):

- ➔ Erialaisten ohjausta saavien ryhmien koulukohtaiset käytännöt kuvataan niille varattuihin taulukon sarakkeisiin jokaisen kokonaisuuden kohdalla. TA-opetuksen osalta ops määrittelee, että toiminta-alueittain järjestettävään opetukseen sisältyy oppilaanohjausta, tarvittaessa tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8–9 ja työelämään tutustumista vuosiluokilla 7–9, mikäli se on oppilaan toimintakyvyn ja edun mukaista. Työelämään tutustuminen voidaan toteuttaa esimerkiksi eri ammattialoihin, työpaikkoihin, tuettuun asumiseen, päivätoimintaan tai opiskelualoihin tutustumalla. Oppilaanohjauksen ja tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen järjestämisen periaatteet kuvataan tässä koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmassa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma tavoitteittain

Oppilaitos voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja oppilaitoskohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin tavoitteen alle.

OHJAUS HUOMIOI OPPIJAN KOKONAISTILANTEEN			
Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on oppijan kokonaistilanteen tukena, kun ✓ oppijan oppimaan oppimisen taidot kehittyvät ✓ oppijan yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot kehittyvät ✓ oppija tunnistaa omia vahvuuksiaan ✓ oppijan osallisuus vahvistuu ✓ oppija asettaa ja saavuttaa omia tavoitteitaan	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö ja muut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt) Oppijoille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. kummioppilastoiminta, oppilaskunta, tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, Verso ym.)	rehtori kaikki opettajat, erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, tukioppilashajaajat, kerhotoiminnasta	Loppukeväällä alkaa uuden lukuvuoden ja resurssien suunnittelu apulaisrehtorin kanssa. Resurssija ja niiden tarkoituksenmukaista jakoa tarkastellaan pitkin lukuvuotta. Tarvittaessa tehdään kohdennuksia. Osallisuus on tärkeää arvomme. Oppilaspärlamentin ja ekoagenttien vaalit pidetään alkuvuonna tammi-helmikuussa luokilla 1-6. Kokouksia pidetään säännöllisesti. Osallistavaa toimintaa on myös kirjastoapulaiset, digitutorit,

✓ oppija saa omiin valmiuksiinsa ja tavoitteisiinsa nähden riittävästi sopivaa ohjausta.			vastaavat opettajat ym.	kansainvälisyysapurit jne. Isommat oppilaat pitävät myös välikäkerhoja pienemmille. 4.-6.-luokkalaisia on koulutettu Verso-oppilaiksi
	Kannustetaan oppijoita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.		oppilaskunnan ohjaajat, rehtori	Oppilasparlamentti toimii aktiivisesti. Oppilaat voivat tuoda oppilasparlamentille käsittelyyn luokan asioita edustajansa kautta.
	Ensimmäisen kouluvuoden aikana huoltajilla on oikeus vähintään kahteen ja sen jälkeen lukuvuosittain vähintään yhteen henkilökohtaiseen tapaamiseen lapsen luokanopettajan/luokanohjaajan kanssa.		luokanopettajat/luokanohjaajat	Tapaamiset elo-syyskuussa ja arviointikeskustelut jouluhelmikuussa muun yhteydenpidon lisäksi.
	Oppijoita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut).		luokanopettajat/luokanohjaajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaanohjaajat	Oppilaita ohjataan arjessa Ohjaaminen ja kanssakäyminen on arvojemme mukaisesti arvostavaa. Huoltajia kutsutaan mukaan tarvittaessa ohjauskeskusteluun. Tarvittaessa järjestetään myös verkostoyhteistyötä, yksilökohtaisia oppilashuoltotapaamisia, oppimisen tuen ryhmän tapaamisia jne.
	Henkilökohtaista ohjausta jatko-opintojen suunnittelemiseksi on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran.		oppilaanohjaajat	> kirjoita tähän
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	Tehostettua henkilökohtaista ohjausta tarjotaan vuosiluokkien 8–9 oppijoille, jotka tarvitsevat perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea.		oppilaanohjaajat/luokanopettajat/aineenopettajat/erityisopettajat	> kirjoita tähän
	> kirjoita tähän		> kirjoita tähän	> kirjoita tähän

OHJAUS ON OPPIJALÄHTÖISTÄ JA VUOROVAIKUTTEISTA

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on oppijälähtöistä ja vuorovaikutteista, kun ✓ oppijan tarpeet ja valmiudet huomioidaan ✓ oppijan motivaatio vahvistuu ✓ ohjaus edistää yksilöllisten opinto- ja urasuunnitelmien toteutumista ✓ ohjaus muodostaa jatkumon erilaisissa siirtymävaiheissa ✓ ohjaus perustuu molemminpuoliseen luottamukseen ✓ ohjaus mahdollistaa jatkuvan, kannustavan palautteen ✓ ohjaus auttaa oppijaa kiinnittämään opintoihin.	Oppijoita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä, yläkoulussa oppijoita tuetaan ainevalintojen itsenäiseen tekemiseen. Oppijaa tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä. Oppijan poissaoloja seurataan ja kouluun kiinnittymistä tuetaan kaikissa koulupolun vaiheissa. Poissaoloja seurataan Espoon käytössä olevan yhteisen ohjeistuksen mukaisesti. Erityisesti poissaolon jälkeisen koulutyön sujumisesta huolehditaan.	luokanohjaajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat luokanohjaajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat luokanopettajat/luokanohjaajat, kaikki opettajat	Kielivalinnat 1.luokalla ja vapaaehtoisien kielten valinnat 3.luokan keväällä. 4.-6.-luokkalaissa on mahdollisuus valita vapaavalintaisia kursseja. Huoltajia tiedotetaan valinnan mahdollisuuksista. Olemme arvojemme mukaisesti oppiva yhteisö. Oppija vastaa opiskelustaan koulun aikuisten ja huoltajien tuella. Oppilaille annetaan mahdollisuuksia suunnitella, toteuttaa ja arvioida opiskeluaan. Aarnivalkean koulussa noudatamme ja poissaolojen puuttumisen mallia ja seuraamme poissaoloja. Poissaoloihin puututaan matalalla kynnyksellä. Poissaoloja käydään läpi neljännesvuosittain opiskeluhuoltoryhmässä. Hyvinvointi on tärkeä arvomme
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän

OHJAUS ON SAAVUTETTAVAA JA MONIKANAVAISTA

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on saavutettavaa ja monikanavaista, kun se ✓ hyödyntää koulussa ja oppilaitoksessa yksilö-, pienryhmä-, ryhmä- ja vertaisohjausta ✓ on toteutettavissa niin lähi-, etä- kuin digiohjauksena ✓ hyödyntää ohjauskeskustelussa eri ohjausmuotoja oppijan tavoitteet ja tarpeet huomioiden	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppijoille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut. Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa. Oppi- ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista. ✓ huoltajainfot ✓ huoltajatapaamiset ✓ nettisivut ✓ ohjauskeskustelut ✓ Wilma-viestit ja tiedotteet Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa. Sähköinen oppimisympäristö, -alusta tai -sovellus on käytössä monen aineen opetuksessa. Oppilashallinto-ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. oppi- ja huoltajien henkilötiedot ja suoritukset sekä pidetään ne ajantasaisina.	koko koulu rehtori, yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä, opettajat rehtori, luokanopettaja, luokanohjaaja, oppilaanohjaajat koko koulu oppimisympäristöjen, ohjelmien ja alustojen vastuuhenkilöt, opettajat rehtori, koulusihteeri	Koulun kuukausitiedotteet noin kerran kuukaudessa. Lukukauden aikana järjestetään yhteisiä ja luokkakokouksia vanhempien iltoja. Hyvä ohjaus on tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa, jota suunnitellaan ja toteuttaa sekä yhteisöllinen hyvinvointiryhmä että jokainen koulussa työskentelevä. Koulun henkilökunta tiedottaa ja ohjaa tarpeen mukaan. > kirjoita tähän > kirjoita tähän > kirjoita tähän

	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta. Huoltajia ohjataan luomaan omat tunnukset ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	koulusihteeri	> kirjoita tähän
	Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen saaminen merkitään Wilman Oma opiskelusuunnitelmani -lomakkeelle. (Myös TEPPO-, JOPO- oppilaille).	oppilaanohjaajat	> kirjoita tähän
	Oppilaanohjauksen kohdalle arviointiin merkitään S (suoritettu), jotta opinnot siirtyvät KOSKI-järjestelmään sujuvasti.	oppilaanohjaajat	> kirjoita tähän
	KOSKI-järjestelmään ja Opintopolkuun siirretään vuosittain päättöluokkalaisten tiedot ja niitä päivitetään tarvittaessa.	koulusihteeri	> kirjoita tähän
	VALPAS-järjestelmän kautta ilmoitetaan oppijat, jotka eivät ole sijoittuneet perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.	oppilaanohjaajat	> kirjoita tähän
	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus			

OHJAUS ON MONIALAISTA YHTEISTYÖTÄ

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on monialaista yhteistyötä, kun ✓ toimijoilla on yhteinen ymmärrys tavoitteista, sisällöistä, menetelmistä ja työtavoista ✓ toimijoilla on selkeät vastuut ja työnjako ✓ kaikkien toimijoiden asiantuntemusta hyödynnetään	Luokanohjaaja / luokanopettaja seuraa oppimisessa edistymistä, oppijan hyvinvointia ja tukee oppijoin koulun arjessa, esimerkiksi oppimisen haasteiden ja puuttuvien suoritusten kartoitus yhdessä aineenopettajien kanssa.	luokanohjaajat / luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat	Luokan asioita seurataan yleisesti yhteisöissä opiskeluhuoltoryhmässä ja tarvittaessa moniammatillisessa konsultaatiossa. Luokat tekevät säännöllisesti arvojemme mukaisesti hyvinvointikyselyjä tai vastaavia. Valtakunnalliset kouluterveyskyselyt teetetään 5.-luokkalaisten Keskusteluja käydään

✓ opetuksen ja koulutuksen järjestäjä koordinoi ja johtaa ohjausta				oppilaiden ja huoltajien kanssa.
✓ ohjaus edistää luottamusta, yhteistä keskustelua ja asiantuntijuuden rajojen tunnistamista.	Opettajien oppijoille tarjoama henkilökohtainen ohjaus ja huoltajaillat auttavat opintojen alkaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat		Jatkuva ohjaus. Mahdolliset teemavanhempainillat. Tiedotteet.
	Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja ohjaavat oppijoita oppimaan omassa aineessa.	aineenopettajat		Kieltenopettajien ohjaus
	Oppilaanohjaajan tarjoama henkilökohtainen ohjaus ja mahdollinen pienryhmäohjaus auttaa urasuunnittelussa ja jatko-opintojen suunnittelussa.	oppilaanohjaajat		> kirjoita tähän
	Oppilaanohjaajan pitämät luokkamuotoiset oppilaanohjauksen tunnit.	oppilaanohjaajat		> kirjoita tähän
	Oppijoiden elämänhallinnan tukeminen.	opiskeluhuollon asiantuntijat, luokanopettajat/luokanohjaajat		Tarvittaessa järjestetään verkostoyhteistyötä, yksilökohtaisia opiskeluhooltotapaamisia, oppimisen tuen tapaamisia jne.
	Oppilaanohjaaja osallistuu aktiivisesti hänelle osoitettuihin ohjauksellisiin tilaisuuksiin ja tuo tietoutta oppijoille ja työyhteisöön. Oppilaanohjaaja tukee muita ohjauksen toimijoita omassa työyhteisössään.	oppilaanohjaajat		> kirjoita tähän
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän		> kirjoita tähän

OHJAUS ON YHDENVERTAISTA, TASA-ARVOISTA JA EETTISESTI KESTÄVÄÄ

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
------------	-----------------------------------	---------------------	---------------------------

Hyvä ohjaus on yhdenvertaista, tasa-arvoista ja eettisesti kestävää, kun se ✓ luo luottamuksellisen ohjaustilanteen, johon oppija voi osallistua ja sitoutua ✓ huomioi kulttuurisen moninaisuuden ja on kielitietoista ✓ turvaa yhdenmukaisen kohtelun ja edistää yhdenvertaisuutta esteettömillä ja saavutettavilla palveluilla ✓ kunnioittaa ihmisarvoa ✓ edistää itsemääräämisoikeutta ✓ edistää hyvinvointia ✓ edistää kestävän tulevaisuuden taitojen ja osaamisen hankkimista ✓ edistää jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia ✓ edistää sukupuolten tasa-arvoa	Opetuksessa, kaikessa puheessa ja kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.	koko henkilöstö	Arvojemme mukaisesti kanssakäyminen on arvostavaa ja kaikille tarjotaan tasavertaisen osallisuuden kokemuksia.
	Oppiainekohtaisessa ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppijan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	luokanopettajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	6.-luokkalaisten Yrityskylä.
	Oppilaanohjauksessa ja opetuksessa esitellään monipuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	oppilaanohjaajat	> kirjoita tähän
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppijan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	koko henkilöstö	Positiivisen kasvatuksen näkökulma. Erilaiset sosiaalisen kasvatuksen ja tunteitaiteiden tunnit, esim. Aarnis-tunnit
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän

OHJAUS TUKEE SIIRTYMÄVAIHEEN YHTEISTYÖTÄ

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
------------	-----------------------------------	---------------------	---------------------------

Hyvä ohjaus tukee laajennettua oppivelvollisuutta ja siirtymävaiheen yhteistyötä, kun se ✓ sujuvoittaa siirtymiä jatko-opintoihin, työhön tai muuhun palveluun ✓ vähentää ajanjaksoja koulutuksen ja työelämän ulkopuolella ✓ vahvistaa kodin ja koulun/oppilaitoksen välistä yhteistyötä ✓ tukee monialaista yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa (esimerkiksi yhteistyö opiskeluhuollon ja nuorisotoimen kanssa) ✓ on koordinoitua ja johdettua opetuksen ja koulutuksen järjestäjän taholta ✓ rakentuu toimintatavoista, jotka ovat ohjausvastuiden mukaisesti yhdessä sovittuja	Espoossa on käytössä esi- ja alkuopetuksen pedagogisen yhteistyön toimintamalli.	Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä.	Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulokasinfotilaisuus.	luokanopettajat, rehtori, erityisopettajat	Koulutulokkaiden tutustumispäivä toukokuussa. Info-tilaisuus huoltajille.
	1. luokan huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut.			luokanopettajat	Esiopetuksen ja koulun yhteistyösuunnitelman mukainen toiminta.
	Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.			kaikki opettajat, rehtori, sidosryhmät	> kirjoita tähän
	1. luokan oppijoita ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä.			luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat, kummioppilaat	
	Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.			luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat	Kaupunkitasoinen yläkouluinfo.
	Pidetään huoltajainfoja liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen.			luokanopettajat	Kaupunkitasoinen yläkouluinfo ja tarvittaessa tuki kouluhaussa.
	Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen.			luokanopettajat	Tammi-helmikuu.
	6. luokan oppijan ja huoltajien kanssa käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun.			luokanopettajat	Toukokuu
	6. luokan oppijoiden ja huoltajien yläkouluun tutustuminen ja huoltajainfot.			aineenopettajat, oppilaanohjaajat, rehtori	> kirjoita tähän
	Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Hyödynnetään Espoon kiusaamisen vastaista suunnitelmaa ja suunnitellaan jatkuvan ryhmäytyksen toimet.			luokanopettajat/luokanohjaajat, kaikki opettajat omalta osaltaan	

	Uusien yläkoululaisten ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Espoossa on käytössä seitsemäsluokkalaisten ryhmäytyksen starttipäivän malli.	luokanopettajat/ luokanohjaajat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaajat, tukioppilaat, opiskeluhuollon toimijat, sidosryhmät	> kirjoita tähän
	Kummioppilaat tukevat uusia oppijoita 1. luokan tai esiopetuksen oppijoita. Tukioppilaat tukevat uusia oppijoita 7. luokan opintojen alussa ja järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia.	luokanopettajat, tukioppilasohjaajat, luokanvalvojat	Kummiluokat: 1. ja 5. luokka; 2. ja 6. luokka.
	Yhteishausta tiedottaminen, huoltajan kuuleminen sekä hakuun valmistautuminen ja määrärajoista muistuttaminen erilaisin viestintätavoin.	oppilaanohjaajat, rehtori	> kirjoita tähän
	Yhteishaun sekä muiden hakujen ohjaaminen, seuranta ja hakuvelvollisuuden toteutumisen valvonta.	oppilaanohjaajat	> kirjoita tähän
	Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppijasiirottojen kannalta.	rehtori, erityisopettajat, luokanopettajat, oppilaanohjaajat	Selkeät rakenteet ja nivellyspalaverit: laaja-alaiset erityisopettajat ja luokanopettajat.
	Vuoden aikana niiden 17-vuotta täyttävien oppilaiden, jotka eivät saa päättötodistusta lukuvuoden loppuun mennessä, ohjaaminen hakemaan aikuisten perusopetukseen, muuhun oppivelvollisuuskoulutukseen tai perustellusta syystä omassa koulussa opintojen jatkamista enintään vuodeksi.	oppilaanohjaajat, rehtori	> kirjoita tähän
	Päättötodistuksen liitteeksi tulostetaan oppilaan HOJKS / oppilaskohtaisten tukitoimien suunnitelma kahtena kappaleena.	rehtori	> kirjoita tähän
	Kevään jatko-opintohakujen (mm. perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku) tulosten tultua kesällä tapahtuva ohjaus muihin oppilaitoksiin ja opetusmuotoihin niiden oppilaiden osalta,	oppilaanohjaajat	> kirjoita tähän

	joita eivät ole saaneet paikkaa tai hakeneet minnekään. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin. Kesken lukuvuotta perusopetuksen päättävien oppijoiden ohjaus- ja valvontavastuu sekä ilmoitusvelvollisuus kestää yhden kuukauden.		
	Opetuksen järjestämisen kannalta olennaisen tiedon siirto pyynnöstä toiselle asteelle uuden lukuvuoden alettua.	rehtori, erityisopettajat, luokanohjaajat, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, oppilaanohjaajat, aineenopettajat	> kirjoita tähän
	Ammatillisessa oppilaitoksessa, lukioissa sekä TUVA-koulutuksessa aloittaneiden oppijoiden erityisen tuen / oppilaskohtaisen tuen päätökset postitetaan kyseisen oppilaitoksen rehtorille.	rehtori	> kirjoita tähän
	Tarkistetaan, että entiset oppijat jatkavat oppivelvollisuutensa suorittamista. Vailla opiskelupaikkaa olevat ilmoitetaan asuinkunnalle ensisijaisesti VALPAS-järjestelmän avulla. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin. - Kesken lukuvuoden valmistuneiden osalta tarkistaminen kuukauden kuluttua päättötodistuksen saamisesta. - Keväällä päättötodistuksen saaneiden osalta OPH määrittelee seuraavan syksyn ilmoituspäivämäärän.	oppilaanohjaajat, rehtori	> kirjoita tähän
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän

OHJAUS TUKEE URASUUNNITTELUTAJOJA

OHJAUS TUKEE URASUUNNITTELUTAJOJA		
Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina? Mahdollisia tarkennuksia?

Hyvä ohjaus tukee urasuunnittelutaitojen kehittymistä, kun ✓ oppijan elinikäisen oppimisen taidot kehittyvät ✓ ohjaus tähtää tulevaisuuteen ja huomioi oppijan motivaation ja valmiudet hakeutua jatko-opintoihin ✓ ohjaus mahdollistaa realistisen urasuunnitelman laatimisen. ✓ oppijan taidot hyödyntää tietoa ja tehdä päätöksiä kehittyvät ✓ oppija yhdistää vahvuuksiaan koulutusvaihtoehtoihin ✓ oppija tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan, mahdollisuuksiaan ja tuen tarpeitaan ✓ oppijan urasuunnittelutaidot sekä usko tulevaisuuteen vahvistuvat ✓ ohjaus valmentaa jatkokoulutusvalintaan ja sitouttaa oppijan tähän prosessiin ✓ ohjaus avaa koulutusvaihtoehtojen vaikutuksia uravaihtoehtoihin.	Oppijoita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintatietoja opetellaan suunnitelmallisesti. Oppijoille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin sekä jatko-opintoihin avoimissa oivissa, oppilaanohjauksen tunneilla koulussa / esittelykiertueilla sekä osana oppiaineiden opetusta. Arvioidaan oppijan tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarve oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta, suunnitellaan ohjauksen antaminen ja toteutetaan yksilöllisen suunnitelman mukaan ja kirjataan oma opiskelusuunnitelmani lomakkeelle opon kommentit kenttään. Tehostettua ohjausta voi antaa moni koulun toimija monella eri tavalla ja sitä voidaan toteuttaa myös moniammatillisesti. Oppilaanohjauksessa ja oppiaineiden opetuksessa esitellään monipuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.	oppilaanohjaajat, aineenopettajat, erityisopettajat, luokanohjaajat/luokanopettajat oppilaanohjaajat aineenopettajat, erityisopettajat, luokanohjaajat, luokanopettajat, rehtori oppilaanohjaajat luokanopettajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	Digiagenttien toiminta > kirjoita tähän > kirjoita tähän 6.lk Yrityskylä. > kirjoita tähän
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim.	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän

koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus			
--	--	--	--

OHJAUS EDISTÄÄ VAIKUTTAVAA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖTÄ

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus edistää vaikuttavaa työelämä - yhteistyötä perusopetuksessa, kun ✓ tukee ja kehittää oppijan työelämä- ja työnhakutaitoja monialaisena yhteistyönä edistää hyvinvointia ja toimijuutta opiskelija työuran muutoksissa ✓ tukee osaamisen kehittymistä opintojen ja työelämän eri vaiheissa ✓ tarjoaa tilan tunnistaa omia vahvuuksia, rakentaa verkostoja ja suunnata eteenpäin ✓ oppijan työelämävalmiudet ja työelämätaidot kehittyvät ✓ ohjaus tarjoaa mahdollisuuksia oppia tuntemaan eri ammattialoja, työaloja ja yrittäjyyttä ✓ ohjaus linkittää työelämän tutustumisjaksoit (TET) kiinteästi opetukseen ✓ ohjaus on suunniteltua ja tavoitteellista, ja sitä arvioidaan sekä kehitetään	Oppijoilla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä. Oppija pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja. TET-jaksolla tai muulla työelämään tutustumiskäynnillä oppija pääsee aidosti tutustumaan työelämään. TET-jakson oppia hyödynnetään oppiainerajoja ylittäen ja moniammatillisesti. Oppilaanohjaajat ja opettajat käyvät aktiivisesti työelämäyhteistyöhön liittyvissä koulutuksissa ja tuovat uutta tietoa ja osaamista koululle ja opetukseen. Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen sekä yritysvierailut. Oppijat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumiseen (esim. Yrityskylä). Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET-päiviä.	luokanopettajat, luokanvalvojat, kaikki opettajat oppilaanohjaajat, luokanohjaajat, aineenopettajat, rehtori oppilaanohjaajat, aineenopettajat, rehtori luokanopettajat/ luokanohjaajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat opettajat, rehtori	Oppilailla on osallistavia koulun vastuutehtäviä esim. ruokajärjestäjät, agenttitoiminta, Kalle-kilpikunnan hoito jne. Lisäksi luokissa on omia malleja erilaisista osallistavista toiminnoista > kirjoita tähän > kirjoita tähän Vava-opinnoissa Pikku-yrittäjät, 6.lk Yrityskylä. > kirjoita tähän

jatkuvasti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi			
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän

